

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/348/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312211450
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1312211450.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom senátu z predsedníčky senátu JUDr. Janky Gažovičovej a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci navrhovateľky: X. Z., bytom Z., U.. E. XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou: B & S Legal s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 5, proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s., v skratke SLSP, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpenému JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, so sídlom v Piešťanoch, Sad A. Kmeťa 24, o zaplatenie 3.620,70 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 13. februára 2013 č.k. 7C 228/2012-68, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania vo výške 166,73 eur, k rukám právneho zástupcu navrhovateľky B & S Legal s.r.o., so sídlom v Bratislave, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uložil súd prvého stupňa odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke istinu vo výške 3620,70 eur spolu s úrokom z omeškania a náhradou trov konania vo výške 217,- eur titulom súdneho poplatku a vo výške 666,29 eur titulom trov právneho zastúpenia. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 19.08.1996 bola medzi účastníkmi konania uzavretá v zmysle § 842 Obč. zák. zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporcom ako povinným v prospech navrhovateľky vo výške 4.040,- Sk mesačne. Dňa 26.10.2009 dal odporca výpoveď z predmetnej zmluvy v zmysle § 582 ods. 1 Obč. zák., na základe čoho mala platnosť a účinnosť zmluvy skončiť ku dňu 31.03.2010. V odôvodnení konštatoval, že dôchodok je potrebné chápať ako opakujúce sa plnenie /rentu/ a zmluvou podľa § 842 Obč. zák., ktorá musí mať písomnú formu, sa niekto zaväzuje, že inému doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania bude vyplácať určitý dôchodok /rentu/. Jej účelom je niekoho zabezpečiť, či už doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania, pričom dobu trvania možno viazať na konkrétnu dátumom neurčiteľnú objektívne zistiteľnú skutočnosť, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy sa právny vzťah skončí, pričom v dobe uzatvorenia zmluvy nemusia mať jej účastníci istotu, kedy takáto dohodnutá doba uplynie, je však isté, že táto skutočnosť nastane. S ohľadom na uvedené vyvodil, že predmetnou zmluvou sa v prospech navrhovateľky založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu určenú neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Pri predmetnej zmluve je špecifikovaný jasný začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi t.j. 19.08.1996 a tiež je jasne špecifikovaný jej koniec t.j. doživotne, teda okamihom smrti navrhovateľky, jedná sa teda o presne určenú dobu s presne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité. Trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi konania dohodnuté do okamihu úmrtia navrhovateľky, teda do doby nastania skutočnosti nezávislej od ich vôle. Ďalej poukázal na to, že ustanovenie § 582 ods. 1 Obč. zák. upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného

zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom - výpoveďou. Pokiaľ odporca výpoveďou zo dňa 26.10.2009 vypovedal predmetnú zmluvu podľa § 582 Obč. zák., vzhľadom na to, že predmetná zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, nemohol odporca zmluvu vypovedať podľa § 582 Obč. zák. a poukázal na to, že charakter a účel uzavretej zmluvy, kedy účastníkom takejto zmluvy je na jednej strane poskytovateľ dôchodku, ako osoba povinná, a na druhej strane poberateľ dôchodku, ako osoba oprávnená, pričom dôvody uzatvorenia takejto zmluvy, na základe ktorej sa odporca zaviazal navrhovateľke poskytovať plnenie, môžu byť rôzne a za poskytnutý dôchodok sa nemusí poskytnúť protiplnenie, nepredpokladá počas trvania právneho vzťahu do smrti oprávneného jej ukončenie jednou zo zmluvných strán. V tejto súvislosti uviedol, že na základe takejto zmluvy sa k povinnosti poskytovať plnenie zaviazal odporca dobrovoľne, z dôvodu prvého odchodu navrhovateľky do starobného dôchodku. Z vyššie uvedených dôvodov preto v zmysle § 582 ods. 1 Obč. zák. vyhodnotil výpoveď odporcu danú navrhovateľke dňa 26.10.2009 ako neplatnú, a navyše konštatoval, že výpoveď by bola vzhľadom na charakter a účel zmluvy i v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Obč. zák. K námietke odporcu týkajúcej sa nemožnosti plnenia z predmetnej zmluvy o dôchodku z dôvodu jej rozporu s novelizovaným zákonom číslo 480/2001 Z.z. o bankách uviedol, že v danom prípade zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzavretou na strane banky za nápadne nevýhodných podmienok, ktorá by banku zavazovala na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Tento svoj záver odôvodnil tým, že vznik podporného dôchodkového fondu a jeho štatútu bol starostlivo a dlhodobo pripravovaný, v snahe určitého odškodnenia zamestnancov - dôchodcov, ktorí po uzavretí zmluvy, na základe dohody, nastúpili do starobného dôchodku, a teda sa jednalo o zamestnanecký benefit pre niektorých zamestnancov, pretože predstavoval súčasť protihodnoty za hodnoty vytvárané zamestnancami počas trvania ich pracovného pomeru. Podotkol, že podporný dôchodkový fond bol vytvorený na základe " Podnikovej kolektívnej zmluvy Slovenskej štátnej sporiteľne na rok 1993", v súlade s Nariadením vlády ČSFR č. 577/90 Zb. o finančnom hospodárení štátnych podnikov, pričom zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že vykonávanie plnenia v zmysle zmluvy a dôchodku bolo v rozpore so zákonom, a teda, že by išlo o plnenie nemožné v zmysle § 575 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov sa nestotožnil s argumentáciou odporcu, že zmluva o dôchodku zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia a obranu odporcu v tomto smere považoval za účelovú. Pokiaľ odporca namietal, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.01.2012 č.k. 15Co 194/2012 - 222 bol zamietnutý návrh navrhovateľky na zaplatenie sumy 134,10 eur titulom plnenia zo zmluvy od dôchodku za mesiac apríl 2010, uviedol, že sa nejedná o prekážku právoplatne rozhodnutej veci a závery vyslovené v predmetnom rozsudku nie sú pre rozhodnutie v danej veci pre konajúci súd právne záväzné. Vzhľadom na neplatnú výpoveď zmluvy o dôchodku konštatoval existenciu povinnosti odporcu plniť navrhovateľke v zmysle platne uzatvorenej zmluvy, a preto zaviazal odporcu k úhrade žalovanej istiny. Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal navrhovateľke aj uplatňovaný úrok z omeškania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnej navrhovateľke priznal náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby bol návrh zamietnutý dôvodiac tým, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytykal súdu prvého stupňa, že na vec neaplikoval § 159 ods. 2 O.s.p. a nerešpektoval právoplatné rozhodnutie - rozsudok Krajského súdu Bratislave č.k. 15Co/194/2011 - 222, ktorým bola medzi účastníkmi konania právoplatne vyriešená platnosť výpovede zo zmluvy o dôchodku tak, že výpoveď je platná. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci aj preto, že súd prvého stupňa neaplikoval na vec sa vzťahujúce ustanovenia zákona o bankách č. 483/2001 Z.z., a to o najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou, § 27 ods. 8, § 116 a nevzal do úvahy, že účelom uvedeného zákona je regulácia a kontrola bank, za účelom bezpečného fungovania bankového systému. Aplikácie zákona o bankách sa dovoľával s poukazom na jeho § 1, podľa ktorého tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk, pričom skutočnosť, že aj v danej veci ide o vzťahy súvisiace s organizáciou, riadením, respektíve podnikaním odporcu ako banky, bola v konaní preukázaná článkom I. Štatútu podporného dôchodkového fondu Slovenskej štátnej sporiteľne, podľa ktorého - tento fond slúži, okrem iného, aj na podporu stabilizácie pracovníkov banky, čo je nepochybne vzťahom súvisiacim s organizáciou, riadením a čiastočne podnikaním odporcu ako banky. Uviedol, že zákon o bankách zakazuje banke uzatváranie zmlúv bez protiplnenia, a preto je taká činnosť, teda poskytovanie plnenia bez protiplnenia, ktorého sa aj navrhovateľka domáha podaným návrhom, v rozpore so zákonom o bankách a je priamo zakázaná jeho ustanovením § 119 ods. 3. Ďalej poukázal

na § 27 ods. 8 zákona o bankách, ktoré sa vzťahujú na všetky právne vzťahy uzatvárané bankou, a pretože toto ustanovenie zakazuje banke uzatvárať určité typy zmlúv, tak banka nemôže pokračovať ani v plneniach skôr uzatvorených zmlúv tohto typu. S poukazom na uvedené ustanovenia mal preto súd prvého stupňa dospieť k záveru, že jeho záväzok na plnenie zmluvy o dôchodku v prospech navrhovateľky zanikol, pretože plnenie zo zmluvy sa stalo nemožné v zmysle ustanovenia § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Nesúhlasil ani s tým, ako súd prvého stupňa vyložil znenie § 842 Občianskeho zákonníka. Závery súdu prvého stupňa o neplatnosti výpovede zmluvy o dôchodku vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia zmluvy o dôchodku ako zmluvy uzatvorenej na dobu určitú, doby neurčitého trvania, pretože žiadna takáto doba neexistuje, existujú len doby určité a doby neurčité. Zotrval na svojej argumentácii pred súdom prvého stupňa, že zmluva o dôchodku je uzatvorená zo zákona na dobu neurčitú. Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa v odôvodnení nevyporiadal s jeho podstatnou právnou argumentáciou, a preto mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu bližšie rozviedla dôvody, pre ktoré nesúhlasila s jeho odvolacími námietkami a ktorými argumentovala aj v konaní pred súdom prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa považovala za vecne správne, a preto ho navrhla potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach dôvodov podaného odvolania, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odporca nedôvodne vytýka súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V preskúmvanej veci vykonal súd prvého stupňa náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľky na zaplatenie plnenia zo zmluvy o dôchodku, ako aj na opodstatnenosť tvrdení odporcu z hľadiska skutočností, ktoré uvádzal na svoju obranu (§ 120 ods. 1,4 O.s.p.), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 132 O.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správne právne závery o neplatnosti výpovede zmluvy o poskytovaní plnenia z "Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.", platne uzatvorenej medzi účastníkmi konania, keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 34, § 37 ods. 1, § 39, § 488, § 842, § 843, § 582 ods. 1) v spojení so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách (§ 27 ods.8, § 116, § 119 ods. 3), ktoré aj správne vyložil a svoje dôvody vedúce k vyhoveniu návrhu aj náležite v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, pričom sa dôsledne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán a posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok účastníkov súvisiacich s predmetom konania. Odporca preto nedôvodne namieta, že súd prvého stupňa sa nedostatočne vyporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s jeho podstatnou právnou argumentáciou a že mu tým odňal možnosť konať pred súdom.

Odporca vo svojom odvolaní už len zopakoval a bližšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvého stupňa, ktorý sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne vyporiadal s tým, prečo na ne neprihliadol, a v dostatočne primeranom rozsahu poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, a preto jeho rozhodnutie možno považovať v tomto ohľade za presvedčivé. So zreteľom na uvedené odvolací súd považuje skutkové a právne závery súdu prvého stupňa za správne a v celom rozsahu sa preto stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré viedli súd prvého stupňa k týmto záverom, tieto si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach na ne odkazuje. Obsah odvolania odporcu nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, na ktorých založil svoje rozhodnutie, z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu oproti tomu, ako bol ustálený súdom prvého stupňa, z ktorého potom vychádzalo aj jeho právne posúdenie veci.

V odvolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, trpelo takou vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

So zreteľom na uvedené, odvolací súd stotožňujúc sa s odôvodnením súdu prvého stupňa v celom rozsahu, napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že považuje za potrebné ho doplniť - na zdôraznenie jeho správnosti, o dôvody poukazujúce na niektoré právne významné aspekty prípadu z hľadiska odvolacích námietok odporcu.

Odvolací súd nepovažoval za správny názor odporcu, že pojmovým znakom zmluvy o dôchodku nie je jej uzatvorenie na dobu určitú. Obsahovými náležitosťami zmluvy o dôchodku je totiž okrem vymedzenia účastníkov právneho vzťahu, určenia výšky dôchodku aj stanovenie začiatku jeho výplaty a vymedzenie doby jeho výplaty, z ktorých náležitostí zmluvy potom vyplýva aj doba, na ktorú sa zmluva uzatvára.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co/194/2011 - 222, ktorým bol právoplatne zamietnutý návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala zaplatenia sumy 134,10 eur ako plnenia zo zmluvy o dôchodku za mesiac apríl 2010, z dôvodu, že výpoveď zmluvy považoval za platnú, nepredstavuje v tomto konaní prekážku veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata) v zmysle § 159 ods. 2 O.s.p., nakoľko nárok zo zmluvy o dôchodku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, sa týka iného obdobia, ako sú nároky uplatňované navrhovateľkou v predmetnom konaní a vyriešenie predbežnej otázky týkajúcej sa platnosti výpovede zmluvy o dôchodku v odôvodnení uvedeného rozsudku, nie je záväzná pre konajúci súd v zmysle ust. § 135 ods. 1,2 O.s.p. Ani vzhľadom na toto odlišné právoplatné rozhodnutie odvolacieho senátu tunajšieho súdu, nemal odvolací súd dôvod odchyliť sa v danej veci od svojej doterajšej rozhodovacej činnosti v obdobných prípadoch, v ktorých rovnako vyslovil právny názor, že výpoveď zmluvy o dôchodku je neplatným právnym úkonom.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou odporcu, že zmluva o dôchodku zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Obč. zák. vzhľadom na ust. § 27 ods. 5 (8) zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách; podľa ktorého banka nemôže uzatvárať zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenia alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Ustanovenie § 27 ods. 5 (od 1.1.2007 v ust. § 27 ods.8) zákona o bankách bolo zakomponované v zákone o bankách v šiestej časti upravujúcej „požiadavky na podnikanie banky“, a teda sa vzťahuje na „bankovú činnosť“ (§ 2 ods. 5), prípadne iné činnosti, ktoré smie banka vykonávať pre iného v súvislosti s jej prevádzkou (§ 2 ods. 10) a pokračovanie len v takejto činnosti v rozpore s ust. § 27 ods. 5(8) sa stalo nadobudnutím účinnosti zákona o bankách 01.01.2002 nemožným. Odvolaciemu súdu nie je známe, žeby odporcovi bola takáto nepovolená činnosť (teda rozpor zmluvy so zákonom) vytknutá v rámci výkonu bankového dohľadu nad jeho činnosťou. V danom prípade vystupoval odporca ako zamestnávateľ vo vzťahu ku svojmu dlhoročnému zamestnancovi odchádzajúcemu do dôchodku a obsahovou náplňou zmluvného vzťahu bolo poskytnutie sociálnej výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú pracovníci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti, kvality ich práce a na podporu stabilizácie pracovníkov; zo strany odporcu išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, zmluvu s navrhovateľom teda odporca neuzatváral ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti; nešlo ani o vzťah banky s klientom.

Vzhľadom na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa by odvolací súd posudzovaním odvolacích námietok odporcu už len opakovane potvrdil správnosť právnych záverov súdu prvého stupňa, ktorý v súlade so zákonnou právnou úpravou a doterajšou ustálenou rozhodovacou činnosťou dôkladne vyhodnotil relevantnosť argumentácie odporcu, na ktorej založil svoju obranu v prvostupňovom konaní, a na ktorej zotrval aj v odvolacom konaní.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. a § 151 ods.1 vety prvej O.s.p. a úspešnej navrhovateľke, na základe jej návrhu, priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 166,73 eur. Podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. vznikol zástupcovi navrhovateľky nárok na odmenu vo výške 131,13 eur za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 29.05.2013, 1 x paušálna náhrada 7,81 eur a k tomu 20% DPH v sume 27,788 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.